

**Türkiye Cumhuriyeti Milli Güvenlik Konseyi Yasama Görevleri  
İçtüzüğü Teklifi. (2/2)**

**MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA**

Türkiye Cumhuriyeti Milli Güvenlik Konseyi Yasama Görevleri İçtüzüğü teklifi gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

**Tahsin ŞAHİNKAYA**  
Orgeneral  
Hv. K. K. ve Milli  
Güvenlik Konseyi Üyesi

**TC**

**MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ YASAMA GÖREVLERİ İÇTÜZÜĞÜ**

**G E R E K Ç E**

Milli Güvenlik Konseyinin Yasama Organı olarak yapacağı faaliyetlerdeki usul ve yöntemler, genellikle Parlamento teamüllerine uygun kalınarak, bu İçtüzükle düzenlenmiştir.

Birinci Bölümde :

Milli Güvenlik Konseyinin yayımlanmış bulunan bildirisine uygun olarak Konseyin kuruluşu, Konsey Başkanlığı ve yönetimi 1 ve 2 nci maddelerde düzenlenmiştir.

İkinci Bölümde :

Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinin kuruluşu ile MGK toplantılarına katılma durumu belirlenmiştir.

Üçüncü Bölümde :

Özellikle kanun çalışmalarında, tasarı ve teklifleri teknik yönden inceleme ve araştırma yapmak suretiyle olgunlaştıracak, ilgili konuda uzmanlaşmış asker ve sivil kamu personelinin kurulacak ihtisas komisyonları düzenlenmiştir.

Dördüncü Bölümde :

Milli Güvenlik Konseyi toplantılarının gündeminin hazırlanmasıyla birleşim ve oturumların tarifi yapılmıştır.

Beşinci Bölümde :

Kanun tasarı ve tekliflerinin hazırlanmasıyla bunların görüşülmesi ve kanunlaşmasına kadarki usul ve işlemler düzenlenmiştir.

14 ncü madde ile kapalı oturuma geçme usulü tespit edilmiştir.

Altıncı Bölümde :

Oylama şekilleriyle bunların tarifleri belirlenmiştir.

16 ncı maddede Konseyin toplanma ve karar yeter sayıları ayrı ayrı düzenlenmiştir. Konseyin üye sayısı dikkate alınmak suretiyle karar yeter sayısının, toplantıya katılanların değil de üye tamsayısının salt çoğunluğu olmasına, kararların süruncemede kalmadan süratle alınabilmesi için de, oyların eşitliği halinde Başkanın oyunun iki oy sayılmasına gerek duyulmuştur.

**Yedinci Bölümde :**

Milli Güvenlik Konseyi toplantılarının tutanakları hakkında hükümler konmuştur.

**Sekizinci Bölümde :**

Güven oylaması bulunmaktadır.

**Dokuzuncu Bölümde :**

Bakanlar Kurulunun denetimi ve Bakanlar Kurulunun görev esnasında güven istemi belirtilmiştir.

**Onuncu Bölümde :**

Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında görevden doğan veya görev dışı kişisel olarak cezai kovuşturma ve soruşturma yapılabilmesi Konseyin iznine bağlanmıştır.

**Onbirinci Bölümde :**

Feshedilmiş bulunan yasama organlarının idari kuruluşlarının mali, idari ve personele ilişkin hizmet ve işlemlerinde, Yürütme Organının, yasamaya müdahalesini engelleyecek mevcut hukuki düzenlemelere işlerlik kazandırmak ve feshedilen meclislerin idari kuruluşlarında meydana gelen mali, idari ve yönetim boşluğunu gidermek amacıyla hükümler konmuştur.

Böylece, yasamanın gerektirdiği idari kuruluşlar personelinin istihdamına ilişkin görev, hak, yükümlülük ve özlük işlemleriyle bütçelerinin hazırlanması, ita, tediye, denetim ve Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay Başkanlığı bütçelerinin harcamalarına, mevcut düzenlemeler kapsamında işlerlik kazandırılmıştır.

**Onikinci Bölümde :**

İçtüzüğün değiştirilmesi ile yürürlük ve yürütme hükümleri düzenlenmiştir.

### İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU

Esas No. : 2/2

Karar No. : 4

#### Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

Milli Güvenlik Konseyinin Yasama Organı olarak yapacağı faaliyetlerdeki usul ve yöntemleri düzenleyen Milli Güvenlik Konseyi Yasama Görevleri İktüzüğü Teklifi Komisyonumuzda görüşülerek uygun görülmüş ve maddeler aynen kabul edilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Komisyon Başkanı

**Erhan GÜRCAN**

Tuğamiral

Üye

**İsmet ONAR**

Hâk. Kd. Alb.

Üye

**Feridun BALATLIOĞLU**

Hâk. Kd. Alb.

Üye

**Altay TOKAT**

Kur. Yb.

TC

**MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ YASAMA GÖREVLERİ İÇTÜZÜĞÜ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

*Milli Güvenlik Konseyinin Kuruluşu*

MADDE 1. — 12 Eylül 1980 Harekâtında idareye el koyma zorunda kalan, millet önünde and içen Millî Güvenlik Konseyi; Genelkurmay Başkanı Org. Kenan EVREN, Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Nurettin ERSİN, Hava Kuvvetleri Komutanı Org. Tahsin ŞAHİNKAYA, Deniz Kuvvetleri Komutanı Ora. Nejat TÜMER, Jandarma Genel Komutanı Org. Sedat CELASUN'dan teşekkül eder.

MADDE 2. — Millî Güvenlik Konseyi Genelkurmay Başkanının Başkanlığında toplanır. Başkanın bulunmadığı birleşim ve oturumlara askeri hiyerarşiye bağlı kalınmak kaydıyla Konsey üyelerinden birisi Başkanlık eder.

**İKİNCİ BÖLÜM**

*Milli Güvenlik Konseyi Sekreterliğinin Kuruluşu*

MADDE 3. — Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri, Konseyin danışmanlık ve sekreterlik görevini yapar, Konseyin toplantılarına katılır, toplantılarda oy kullanamaz. Katılamadığı hallerde yetki vereceği bir görevli kendisini temsilen Konsey toplantısına katılabilir.

MADDE 4. — MGK Genel Sekreterliğinin kuruluş ve görevleri çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

**ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

*İhtisas Komisyonları*

MADDE 5. — Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri lüzum gördüğü hallerde, kanun tasarı ve teklifleri ile diğer konular üzerinde inceleme ve araştırma yapması için yeteri kadar uzman kamu personelinden oluşan geçici ihtisas komisyonları kurabilir.

Bu komisyonlar başkaca uzman kişileri çağırıp fikirlerini alabilir ve çalışmalarının sonucunu rapor halinde Genel Sekreterliğe sunar.

Genel Sekreterlik bu raporları inceler, nihai duruma getirir.

İhtisas Komisyonları raporu tasarı ve tekliflerle birlikte basılıp, yeteri kadar önce, Konsey üyelerine ve Bakanlar Kuruluna sunulur.

**DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

*Gündem, Birleşim ve Oturum*

MADDE 6. — Gündem; Millî Güvenlik Konseyi Başkanı adına Genel Sekreter tarafından hazırlanır. Gündem basıldıktan sonra yeteri kadar önce Konsey üyelerine ve Bakanlar Kurulu ile gerekli görülen yerlere gönderilir.

Üyelerden birinin istemi halinde Konsey gündeminin değiştirilmesine Konsey üyelerinin salt çoğunluğu ile karar verilir.

MADDE 7. — Birleşim; Millî Güvenlik Konseyinin bir gün içinde yaptığı toplantılardır.

Oturum; bir birleşimin ara ile bölünen kısımlarından her biridir.

MADDE 8. — Milli Güvenlik Konseyi, başka türlü karar vermedikçe veya Başkanlık tarafından davet olunmadıkça Pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri önceden belirlenecek saatte toplanır.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### *Kanunların Yapılması*

MADDE 9. — Kanun teklif etmeye Milli Güvenlik Konseyi üyeleri ve Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Kanun tasarıları gerekçesiyle birlikte Konsey Başkanlığına sunulur.

Kanun tasarılarının gerekçesinde, tasarının tümü ve maddeleri hakkında bilgiler verilir ve kaldırılması veya eklenmesi istenilen hükümlerin neler olduğu ve neden kaldırılması, değiştirilmesi veya eklenmesi gerekli görüldüğü açıkça gösterilir.

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığı, gelen tasarılarından gerekli gördüklerini ihtisas komisyonlarında inceleyebileceği gibi doğrudan doğruya Konsey gündemine de alabilir.

Gelen tasarı ve teklifler hakkında Milli Güvenlik Konseyi üyelerine Başkanlıkça bilgi verilir.

MADDE 10. — Konsey üyeleri ve Bakanlar Kurulu verdikleri kanun tasarı ve tekliflerini Konsey gündemine alınmadan önce geri alabilirler.

Tasarı veya teklif gündeme girmişse, geri alınmaları Konseyin kararına bağlıdır.

MADDE 11. — Bir kanun tasarısının veya teklifinin Milli Güvenlik Konseyinde görüşülmesi sırasında Başbakan veya ilgili bakan veya zorunlu hallerde yetkilendirilmiş birinci derecede sorumlu daire amirlerinden bir kamu görevlisi ve ilgili ihtisas komisyonu sözcüleri ile Genel Sekreterin görevlendireceği sözcüler hazır bulunur.

MADDE 12. — Kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesinde, önce tasarı ve teklifin tümü hakkında söz verilir. Tümü üzerindeki görüşmeler bittikten sonra maddelere geçilmesi kabul edildiğinde maddeler ayrı ayrı görüşülerek oylanır. Maddelerin kabulünden sonra tasarı veya teklifin tümü oya konur ve kabulüyle kanunlaşır.

Görüşülen bir madde bir kaç mesele veya fıkradan meydana gelmişse bunların bölünerek ayrı ayrı oya konmaları teklif edilebilir.

MADDE 13. — Kanun tasarı ve tekliflerinde bir maddenin reddi, değiştirilmesi veya metne madde eklenmesi hakkında Konsey üyelerinin, Başbakanın, M.G.K. Genel Sekreterinin veya ilgili bakanın verecekleri yazılı teklifler görüşmelerin bitiminde oya konur. Kısa teklifler sözlü olabilir.

MADDE 14. — Konsey üyelerinden birinin veya Başbakanın veya bir bakanın yazılı istemi üzerine kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir.

Kapalı oturum tutanakları Konsey Genel Sekreterliğince tutulur. Ancak Konsey uygun görürse yeminli stenoğraflar bu görevi yerine getirebilirler.

Bu tutanaklar Konsey kararı olmadıkça açıklanamaz ve yayınlanamazlar.

## ALTINCI BÖLÜM

### *Oylamalar*

MADDE 15. — Oylama üç şekilde yapılır.

1. İşaretle oylama,
2. Açık oylama,
3. Gizli oylama.

İşaretle oylama, üyelerin el kaldırması suretiyle yapılan oylamadır.

Açık oylama, üzerinde üyenin ad ve soyadlarının yazılı olduğu oy pusulalarının kutuya atılması yahutta adı okunan üyenin kabul, çekimser veya ret demek suretiyle yapılan oylamadır.

Gizli oylama, üzerinde hiçbir işaret bulunmayan yuvarlakların kutuya atılması suretiyle yapılan oylamadır. Açık oylama veya gizli oylama kararı alınmayan hallerde oylama işaretle yapılır.

MADDE 16. — Milli Güvenlik Konseyi üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanır. Oylarda eşitlik halinde Başkanın oyu iki oy sayılır.

## YEDİNCİ BÖLÜM

### *Tutanaklar*

MADDE 17. — Milli Güvenlik Konseyinde tam ve özet olmak üzere iki türlü tutanak tutulur.

Tam tutanak, ses alma makinesinin yardımıyla stenograflar tarafından tutulur.

Tutanaklar, tutanak dergisinde yayınlanır.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### *Güven Oylaması*

MADDE 18. — Bakanlar Kurulu Programının, Milli Güvenlik Konseyinde okunmasını izleyen birleşimde program üzerinde görüşme açılır. Görüşmeler sonuçlandığında güven oylaması yapılır.

Bakanlar Kurulunun Güvenoyu alabilmesi için Milli Güvenlik Konseyi üye tamsayısının salt çoğunluğunun kabul oyu zorunludur.

## DOKUZUNCU BÖLÜM

### *Denetim*

MADDE 19. — M. G. K. Başbakan ve bakanları her zaman denetleyebilir, yazılı veya sözlü bilgi isteyebilir.

Genel görüşme, soruşturma ve araştırma yolları ile yapılan denetleme ve görevden alma kararları salt çoğunlukla alınır.

Denetim sırasında Bakanlar Kurulu güven isteminde bulunabilir. Bakanlar Kurulunun veya bir bakanın düşürülebilmesi üye tamsayısının salt çoğunluğu ile olur.

## ONUNCU BÖLÜM

### *Bakanların Dokunulmazlığı ve Bakanların Denetimi*

MADDE 20. — Bakanlar Kurulu üyelerinden birinin bakanlık görevine başlamadan önce veya bu görevinin devamı esnasında göreviyle ilgili veya kişisel suçlarından ötürü kovuşturma ve soruşturma açılması Milli Güvenlik Konseyinin kararına bağlıdır.

Adli mercilerin bu konudaki istemleri Adalet Bakanlığı ve Başbakanlık kanalıyla Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına iletilir. Konsey, konuyu gündemine aldıktan sonra ilgili bakanın savunmasını alır ve karara bağlar.

## ONBİRİNCİ BÖLÜM

### *İdari Teşkilat ve Mali Hükümler*

MADDE 21. — Feshedilmiş bulunan yasama organlarının idari kuruluşları Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine bağlıdır.

Bu kuruluşların mali ve idari işlemlerine ilişkin olmak üzere; Milli Güvenlik Konseyinin ilgili emir ve kararlarının uygulanması ve Milli Güvenlik Konseyince oluşturulacak Yürütme Organı tarafından alınacak

kararların da Yasama Organı bünye ve özelliklerine göre düzenlenmesi ve uygulanmasına, Konseyin idari kuruluşları Genel Sekreterleri görevli ve yetkilidir. Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri gerektiğinde bu görev ve yetkiyi kısıtlayabilir.

Bu kuruluşlara bağlı bütçelerden yapılacak harcamalara ait verile emirlerini tediye önce vize etmeye Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği yetkilidir.

## ONİKİNCİ BÖLÜM

### *Son Hükümler*

**MADDE 22.** — Bu İktüzükte değişiklik yapılmasını öngören teklifler, Milli Güvenlik Konseyi üyeleri tarafından yapılabilir. Bu teklifler, görüşölüp kabul edilmekle Konsey kararı olarak yürürlüğe girer.

**MADDE 23.** — Bu İktüzük kabulünden itibaren yürürlüğe girer.

**MADDE 24.** — Bu İktüzük Milli Güvenlik Konseyi tarafından yürütölür.